

Nyhetsbrev

Information från Läkemedelskommittén och Medicinska kommittén – september 2024

Nya/uppdaterade medicinska riktlinjer

- **Kritisk blödning - handläggning**

Blodtransfusioner är viktiga inom sjukvården. Blodkomponenter ska ges enligt dokumenterade indikationer och kan vara en livräddande åtgärd. I Sverige finns det en frikostig användning av transfusioner jämfört med andra länder. Därför är det påbörjat ett arbete med [Patient Blood Management](#) med inriktning mot en mer restriktiv användning av blodprodukter.

I Region Kronoberg har vi en nyligen reviderad riktlinje som heter [”Kritisk blödning – handläggning”](#) framtagen gemensamt mellan Traumaverksamheten och Transfusionsmedicin. Grundprincipen är att tidig balanserad transfusion, inklusive trombocyter, minskar åtgången av blod och ökar överlevnaden vid stora blödningar. Riktlinjen innehåller definitioner av massiv och kritisk blödning, handläggning dels med avseende blodprodukter men också åtgärder om patienten står på terapeutisk antikoagulation. Riktlinjen innehåller även ett flödesschema för handläggning av kritisk blödning hos en pediatrik patient.

- **Bedömning av palliativt vårdbehov**

Nu finns en ny [riktlinje för bedömning av palliativa vårdbehov](#) baserad på Nationell vårdplan för palliativ vård del 1. Denna syftar till att identifiera vårdbehov hos vuxna patienter med en eller flera livshotande sjukdomar som kan leda till döden inom veckor, månader eller år, oavsett diagnos, ålder eller vårdform. Bedömningen ligger till grund för en personcentrerad planering av den fortsatta vården, där fokus ligger på symtomlindring, samtal/information, närståendestöd och teamsamverkan, utifrån den enskilde individens önskemål och prioriteringar.

Riktlinjen och tillhörande användarstöd finns under [medicinska riktlinjer - palliation](#). Vid frågor kontakta Helene Reimertz (ordförande medicinsk grupp Palliativ vård) helene.reimertz@kronoberg.se

Fas ut 2024 – ny upplaga, digitalt tillgänglig

Vi påminner om att det nu finns en ny utgåva av boken ”Fas ut – att utvärdera, ifrågasätta och skonsamt avsluta läkemedelsbehandling”. Den innehåller 14 nya kapitel och kan vara ett värdefullt kunskapsstöd i frågor om utsättning av läkemedel.

Region Kronoberg har tecknat en licens för digital tillgång till boken under 2024 för alla som arbetar med regionalt finansierad hälso- och sjukvård (d.v.s. såväl offentliga som privata vårdcentraler omfattas). Länk till Fas ut finns på [Hälsobibliotekets sidor](#) på Intranät och Vårdgivarwebb och hittas också via [Läkemedel/Förskriva läkemedel](#).

Ny sida för vårdhygieniska rutiner

Nu finns en ny sida för våra lokala vårdhygieniska rutiner. Rutinerna på sidan är sorterade efter vilket område de berör, vilket ska göra det lätt att hitta. Vid frågor eller synpunkter, kontakta Vårdhygien.

[Vårdgivarwebben - Ny sida för vårdhygieniska rutiner \(regionkronoberg.se\)](#)

Merkostnadsersättning från Försäkringskassan

En patient kan få merkostnadsersättning vid merkostnader till följd av funktionsnedsättning. Merkostnaderna ska då uppgå till ett visst belopp per år och vara kostnader som är utöver vanliga kostnader för en person i samma ålder som inte har en funktionsnedsättning. Under våren har det i massmedia uppmärksamats att det kan finnas möjlighet att få ersättning från Försäkringskassan för kostnader för läkemedel utanför förmån – särskilt GLP1-analoger mot obesitas. De flesta som sökt under våren har dock fått avslag.

Den läkare som bedömt att indikation för Saxenda/Wegovy föreligger, bedömer också om det är meningsfullt att ansöka om merkostnadsersättning. Det finns ingen skyldighet att utfärda dessa utlåtanden på patients begäran. I utlåtandet bör särskilt påtalas den obesitasrelaterade *funktionsnedsättning* som motiverar behandlingen, och vilka *andra behandlingar* (icke-farmakologisk, andra läkemedel, kirurgi) som prövats eller inte är aktuella.

Läkemedelsnotiser – restnoteringar mm

Samlad information om restnoteringar och avregistrerade läkemedel finns på sidan: [Vårdgivarwebben - Restnoterade och avregistrerade läkemedel \(regionkronoberg.se\)](https://vardgivarwebben-regionkronoberg.se/restnoterade-och-avregistrerade-lakemedel). Informationen uppdateras löpande. Genom att klicka på läkemedelsnamnet i tabellen kommer man till en sida med mer information.

Lasix Retard avregistreras

Lasix Retard (*furosemid*) 30 mg och 60 mg kommer avregistreras och försvinna från svenska marknaden under november/december 2024. Det innebär att det inte längre kommer finnas furosemid i depotberedning som godkänt läkemedel i Sverige.

Antabus är tillgängligt

Efter en lång tids restnotering är läkemedlet Antabus (*disulfiram*) brustabletter, 200 mg och 400 mg åter tillgängligt på apoteken. Under en period framöver, upp till ett år, kommer dock Antabus att kvarstå som restnoterad i Läkemedelsverket lista över restnoterade läkemedel. Anledningen till det är att de förpackningar som företaget tillhandahåller har en felaktig kod på förpackningen. Läkemedelsverket har beviljat dispens för försäljning av dessa förpackningar. Det råder alltså inte brist på Antabus, utan det förskrivs på vanligt vis.

Vareniklin (generika till Champix) tillgängligt

Tobaksavvänjningsläkemedlet Champix (*vareniklin*) har varit restnoterat under flera år, men nu har vareniklin lanserats som generiskt läkemedel – Varenicline Teva. Såväl Asmoken (*cytisiniklin*) som Varenicline Teva är rekommenderade läkemedel i Region Kronoberg och båda ingår i läkemedelsförmånerna då de ges tillsammans med motiverande stöd. [Vårdgivarwebben - Tobaksavvänjning \(regionkronoberg.se\)](https://vardgivarwebben-regionkronoberg.se/tobaksavvanjning)

Ketoprofen avregistreras

Orudis 50 mg kapslar och Orudis Retard 200 mg depotkapslar avregistreras under hösten 2024. Orudis Retard är redan restnoterat på apoteken. Det finns inga andra godkända läkemedel med ketoprofen i peroral beredning i Sverige. Tänkbara ersättningsalternativ är andra NSAID/coxib, t ex Brufen Retard (*ibuprofen*), naproxen eller etoricoxib, [Rekommenderade läkemedel 2024 - Smärta \(regionkronoberg.se\)](https://regionkronoberg.se/rekommenderade-lakemedel-2024-smarta)

Vaccin mot pneumokocker - Apexxnar byter namn till Prevenar 20

Observera att pneumokockvaccinet Apexxnar byter namn till Prevenar 20. Innehållet är exakt detsamma. Sedan mars 2024 har det även indikation för användning till barn. Förpackningar med båda namnen förekommer under hösten.

Novaluzid restnoterat

Novaluzid, som rekommenderas vid dyspepsi, är restnoterat åtminstone året ut. Som alternativ hänvisas till andra antacida (t ex Novalucol, Rennie, Refluxid eller Abecol) eller Gaviscon.

Vård som inte bör göras

I rapporten "[Vård som inte bör göras](#)" uppmärksammar Socialstyrelsen följsamheten till rekommendationer som fått prioritet *icke-göra* i nationella riktlinjer. Detta är åtgärder som hälso- och sjukvården bör sluta att använda eftersom de saknar effekt, har sämre effekt än annan åtgärd eller att de är skadliga.

I Kronoberg har nu de lokala medicinska grupperna gått igenom rapporten och kommenterat utifrån sina sakområden. Sammanfattningsvis konstaterades vid senaste mötet i Medicinska kommittén att de flesta åtgärder som har prioritet icke-göra inte genomförs i någon större omfattning i Kronoberg.

Ett par åtgärder (se nedan) identifierades dock där vi har förbättringsmöjligheter (även om de förekommer i allt mindre omfattning):

- Behandling med acetylsalicylsyra för primärprevention av hjärt- och kärlsjukdom hos personer med diabetes
- Långvarig behandling med bensodiazepiner vid ångestsyndrom

Kommande utbildningar

- **Klimakterievård och endometriös, 6 november 2024**, Konserthuset i Växjö, sal Karl Birger Blomdahl kl. 08:30-12:00, alternativt digitalt på Teams kl. 13:30-17:00. Anmälan senast 1 oktober - se [inbjudan](#).
- **Säker läkemedelshantering** – datum för kommande tillfällen finns i [kompetensportalen](#)
- **FoU:s kalendarium** med seminarier, forskningsluncher, statistikutbildningar mm. Alla varmt välkomna! [Vårdgivarwebben - FoU Kronoberg \(regionkronoberg.se\)](#)
- **AMK (allmänmedicinskt kunskapscentrum) utbildningskalender** för utbildningar som riktar sig i första hand till primärvården [Vårdgivarwebben - AMK utbildningskalender](#)
 - Uppföljning av aortastenosis i primärvård: 26 september (läkare) [inbjudan](#)
 - Effektiv bedömning av bukbesvär/gastrointestinala symtom via teleQ, 10 och 17 oktober (sjuksköterskor, distriktssköterskor) [inbjudan](#)